

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

21 лютого 2024 року

м. Київ

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Склад моніторингової групи:

директор Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Ірина Калупаха;

заступник директора департаменту - начальник відділу прав внутрішньо переміщених осіб Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Владислав Закаблук;

начальник відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Тетяна Городенська;

регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Київській області – Владислав Білик.

Розділ 1: довиїзний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: начальником відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Тетяною Городенською.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського (далі – заклад освіти) створено окремий розділ «Для вступників з тимчасово окупованої території», який містить загальну інформацію для вступників.

Інформація на сайті закладу освіти містить відомості щодо правил вступу у 2023 році.

В той же час, інформація про актуальні умови вступу на 2024 рік – відсутня.

Засоби комунікації з освітніми центрами: на сайті зазначено інформацію щодо координаторів-консультантів, які відповідальні за роботу освітніх центрів, їх контактні мобільні телефони з месенджерами Viber, Telegram, зокрема, 095-888-48-69 для освітнього центру «Крим-Україна» та 068-303-12-73 для освітнього центру «Донбас-Україна». Як показує моніторинг, відповідні номери телефонів функціонують.

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: інформація про дату та час роботи освітніх центрів, дату початку та завершення прийняття документів міститься в Порядку прийому до Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського для здобуття вищої освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України (далі – Порядок прийому), для завантаження якого наявне посилання.

Порядок прийому, зокрема, містить інформацію щодо:

- можливості подання документів (їхніх сканованих копій) для вступу онлайн;
- порядку проходження співбесіди чи профільного іспиту;
- можливості скласти іспити в онлайн режимі.

На сайті відсутня інформація щодо корисних ресурсів для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: для того, щоб прокласти маршрут, вступнику пропонується посилання на Google-карту для самостійного формування маршруту.

Інформація щодо уповноважених закладів середньої освіти: для кожного з освітніх центрів призначено уповноважений заклад середньої освіти, а саме:

- для освітнього центру «Донбас – Україна» – середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 81 м. Києва;

- для освітнього центру «Крим – Україна» – загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів «Середня загальноосвітня школа № 10» Подільського району м. Києва.

Вказана інформація візуалізована на веб-сайті, а також викладена в Порядку прийому із зазначенням електронної пошти, контактних номерів телефону відповідальних осіб для проходження державної підсумкової атестації та отримання документів про повну загальну середню освіту.

Інформація щодо розкладу роботи закладів загальної середньої освіти – відсутня.

Для зручності вступників, для освітнього центру «Донбас – Україна» додано посилання на заповнення освітньої декларації, а також бланк заяви на ім'я директора закладу загальної середньої освіти.

Водночас, для вступників освітнього центру «Крим – Україна» додано лише посилання на заповнення освітньої декларації, бланк заяви на ім'я директора закладу загальної середньої освіти – відсутній.

Інформація щодо уповноважених закладів загальної середньої освіти на 2024 рік – відсутня.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» на базі Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Фактична адреса об'єкта моніторингу: вул. Джона Маккейна, 33, м. Київ.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

проректора з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського – Олександра Бесараба;

директора центру підвищення кваліфікації, відповідального секретаря приймальної комісії Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського – Юлії Кобиліної;

координатора освітнього центру «Донбас – Україна», викладача кафедри філософії та історії Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського – Віктора Куца.

Регламент діяльності освітніх центрів

Окремий нормативно-правовий акт не приймався. Інформація, що регламентує діяльність освітніх центрів міститься у Правилах прийому до закладу освіти у 2023 році затверджених протоколом вченої ради від 21.04.2023 № 12.

Правила вступу та інформація щодо початку вступної кампанії

Правила прийому до закладу освіти у 2023 році затверджено протоколом вченої ради від 21.04.2023 № 12, з яким можливо ознайомитися на веб-сайті закладу освіти.

Правила прийому до закладу освіти у 2024 році не прийнято.

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2023 році орієнтовно звернулось 38 осіб.

Кількість осіб, що подали заяви до освітніх центрів та були зараховані на навчання складає 28 особи, з яких 11 студентів – на бюджетну форму навчання, 17 студенти – на контрактну форму навчання.

5 студентів вступило через освітній центр «Донбас-Україна», 23 студенти через освітній центр «Крим-Україна».

Варто зауважити, що 5 студентів, які вступили на контрактну форму навчання відраховано, через неспроможність студентів сплачувати кошти за навчання.

Разом з цим, Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського звертався до МОН щодо виділення додаткових бюджетних місць для здобувачів, які скористалися спрощеною процедурою вступу через освітні центри «Крим-Україна» і «Донбас-Україна», відповідно до листа МОН від 11.08.2023 № 1/11917-23 «Про обсяги державного замовлення в 2023 році за освітніми ступенями молодшого бакалавра, бакалавра, магістра».

Так, за рішеннями конкурсної комісії від 18.10.2023 № 7 з відбору виконавців державного замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2023 році, було додатково виділено 9 місць.

Водночас, 3 студентам не виділено додаткові бюджетні місця, у зв'язку з відсутністю необхідного конкурсного балу.

Статистичні дані щодо вступників

Через освітні центри з тимчасово окупованих територій у 2023 році вступило 28 осіб.

Статистичні дані щодо вступників в розрізі територій, з яких вони вступили – не ведуться.

Динаміка вступників у 2022 – 2023 роках

Кількість вступників у порівнянні з 2022 роком зменшилась.

Так, у 2022 році до закладу освіти вступило 33 особи.

За словами осіб, що відповідальні за діяльність освітніх центрів, зменшення кількості вступників обумовлене відсутністю у абітурієнтів гарантій щодо їх зарахування на бюджетну форму навчання.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

Вступник на весь період вступної кампанії, спільно з супроводжуючими особами, може проживати у гуртожитку.

Заклад освіти всебічно сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, а також, у разі необхідності, інших документів. Зокрема, вступникам надається актуальна адреса та контактний телефон найближчого центру надання адміністративних послуг.

На період навчання студентам надаються місця для проживання у 3 гуртожитках закладу освіти.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

У 2023 році призначено 2 заклади загальної середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту, які знаходились у різних частинах міста Київ за адресами:

- проспект Павла Тичини, 22А;
- вул. Костянтинівська, 37.

Водночас, такі заклади щорічно визначаються Департаментом освіти і науки, молоді та спорту Київської міської державної адміністрації перед початком вступної кампанії (без погодження з освітніми центрами).

Як зазначають уповноважені особи, вони самостійно звертаються до Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Київської міської державної адміністрації для отримання копії наказу про уповноважені заклади загальної середньої освіти.

Інформація щодо призначення уповноважених закладів загальної середньої освіти на 2024 рік – відсутня.

Підготовчі курси

У закладі освіти не передбачалися підготовчі курси для вступників з тимчасово окупованих територій.

Окрім того, до підготовчих курсів, що були започатковані у 2021 році Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України заклад освіти не долучався.

Розміщення інформації у закладі освіти

На момент моніторингового візиту, інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів не були розміщені на стендах, проте, за повідомленням адміністрації така інформація розміщується в період проведення вступної кампанії та роботи освітніх центрів.

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій:

- відрахування осіб з тимчасово окупованих територій, які вступили в другий етап вступу у зв'язку з відсутністю додаткових бюджетних місць;
- неможливість отримання стипендіальних виплат особами, які проживають на тимчасово окупованих територіях, у зв'язку з відсутністю у них документа, що посвідчує особу та банківської карти;
- відсутність методичних рекомендацій для керівників освітніх центрів;
- у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації, назви освітніх центрів та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» втратили свою актуальність та, у процесі подачі документів до закладу освіти, є незрозумілими для вступників з тимчасово окупованих територій Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської областей.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Міністерству освіти та науки України:

- забезпечити розробку та затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої/ фахової передвищої освіти в 2024 році;
- підготувати та поширити між освітніми центрами спрощені інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів та проведення вступної кампанії;
- опрацювати питання щодо алгоритму завчасного визначення уповноважених закладів загальної середньої освіти, а також їх погодження з освітніми центрами;
- розглянути основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій, а саме щодо: відрахування осіб з тимчасово окупованих територій, які вступили в другий етап вступу у зв'язку з відсутністю додаткових бюджетних місць; неможливості отримання стипендіальних виплат особами, які проживають на тимчасово окупованих територіях, у зв'язку з відсутністю у них документа, що посвідчує особу та банківської карти; відсутності методичних рекомендацій для керівників освітніх центрів; невідповідності назв освітніх центрів у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна», що у свою чергу є незрозумілим для вступників з тимчасово окупованих територій Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської обл.;
- напрацювати ефективні механізми вирішення проблемних питань, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій.

Міністерству з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України:

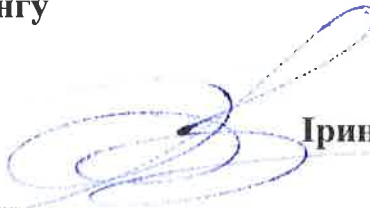
- розглянути можливість запровадження безоплатного навчання зі

стипендіальним забезпеченням на підготовчих курсах закладів вищої освіти тривалістю до одного року з наступним вступом до закладів вищої освіти для молоді з тимчасово окупованих територій.

Таврійському національному університету ім. В.І. Вернадського:

- розробити та розмістити інфографіку щодо порядку вступу через освітні центри у доступній формі;
- розмістити на веб-сайті закладу освіти інформацію щодо корисних ресурсів для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди;
- розмістити на веб-сайті закладу освіти інформацію щодо уповноважених закладів загальної середньої освіти на 2024 рік та розкладу їх роботи;
- розмістити на веб-сайті закладу освіти для вступників освітнього центру «Крим – Україна» бланк заяви на ім'я директора закладу загальної середньої освіти;
- затвердити та розмістити на веб-сайті закладу освіти Правила прийому до Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського у 2024 році;
- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітні центри.

Директор Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України

Ірина КАЛУПАХА

Заступник директора департаменту – начальник відділу прав внутрішньо переміщених осіб Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України

Владислав ЗАКАБЛУК

Начальник відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України

Тетяна ГОРОДЕНСЬКА

Регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у Київській області

Владислав БЛІК